Cluster Stad

Bodemsaneringsprogramma Dordrecht 2022

Datum: 14 november 2022

1. Inleiding

In het bodemsaneringsprogramma beschrijven we de wettelijke bodemtaken die we als gemeente hebben en gepland hebben voor het betreffende jaar. Daarbij kennen we vier hoofdonderdelen:

1. de uitvoering van overheidssaneringen;
2. de aanpak van de werkvoorraad;
3. de uitvoering van de nazorg;
4. het beleid en de uitvoering van wettelijke bodemtaken.

Naast deze vier hoofdonderdelen zijn er twee specifieke uitkeringen voor bodem op aanvraag ontvangen van het Rijk. Deze worden kort toegelicht.

Het Dordtse bodembeleid is gericht op het realiseren en behouden van een duurzame bodemkwaliteit. Eén van de nationale doelstellingen daarbij is dat uiterlijk in 2030 de werkvoorraad (potentieel) ernstige bodemverontreinigingen gesaneerd dan wel beheerst zijn. Een geheel 'schone' bodem is onhaalbaar, doel is een bodem die geschikt is voor het beoogde gebruik.

Alle bekende historische spoedeisende verontreinigingen met risico's voor de volksgezondheid, verspreiding en het ecosysteem zijn gesaneerd of beheersbaar gemaakt. Daarnaast is er wel een werkvoorraad vanuit (her)ontwikkeling.

Voor de uitvoering van de gemeentelijke bodemtaken worden door de Rijksoverheid middelen beschikbaar gesteld in het kader van de Decentralisatie Uitkering Bodem (DUB). Deze bijdrage neemt de laatste jaren af en dreigt de komende jaren nog verder af te nemen. In overleg met de Omgevingsdienst proberen we ons daarop voor te bereiden. Via ons netwerk proberen we de (mogelijke) gevolgen hiervan bij het Rijk onder de aandacht te brengen. Daarnaast nemen de mogelijkheden voor specifiek uitkeringen (SPUK-regelingen) toe. Op dit moment maken we daarvan gebruik op de bodemdossiers PFAS en lood. Een aanvraag voor de uitvoering van de nazorgprojecten wordt oktober 2022 ingediend.

De Omgevingsdienst voert vrijwel alle bodemtaken in opdracht van de gemeente uit. Dat gaat zowel om de taken die vergunningverlening, toezicht en handhaving betreffen als om het begeleiden van bodemonderzoek, saneringen en de nazorg van saneringslocaties.

2. Overheidssaneringen

Voor 2022 staan de volgende saneringsprojecten op de planning:

Saneringslocaties	Planning uitvoering 2022	Geplande uitgaven 2022
Sluisweg/Achterhakkers	Sanering	€ 77.000

3. Aanpak werkvoorraad

Vanuit de gemeente komen in het kader van (her)ontwikkeling vragen over bodemkwaliteit en onderzoek. De Omgevingsdienst beantwoordt de vragen en begeleidt de onderzoeken en saneringen. In principe worden de kosten vanuit het project betaald, maar voor de kleine vragen en projecten en om de Omgevingsdienst vanaf de start van ontwikkelingen aan te laten sluiten is een basis geregeld vanuit het bodemsaneringsprogramma. Dat budget dient tevens als dekking voor de voortgangsoverleggen en zaken als de (landelijke) voortgangsmonitoring. Voor het begeleiden van vragen en kleine onderzoeken vanuit het Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD) is apart een werkbudget opgenomen.

Aanpak werkvoorraad	Planning uitvoering 2022	Geplande uitgaven 2022
Behandelen bodemvragen vanuit gemeente, begeleidingskosten, voortgangsoverleggen	Diverse vragen en bodemonderzoeken	€ 50.000
Begeleidingskosten OZHZ kleine verkennende bodemonderzoeken IBD	Diverse vragen en bodemonderzoeken	€ 15.000

4. Uitvoering nazorg

In 2022 worden de reguliere nazorgwerkzaamheden (controle, klein onderhoud, monitoring etc.) uitgevoerd conform de nazorgprogramma's voor de locaties Merwedepolder, Crayestein-Oost, Polder Stededijk, Transberg, Papendrechtsestraat-Merwedestraat, Kop Nijverheidsstraat.

In het najaar van 2022 is er een rijksregeling gestart voor een Specifieke Uitkering (SPUK) voor het vergoeden van nazorgkosten. Een aanvraag is eind oktober ingediend.

In het convenant Bodem en Ondergrond is door het Rijk, de provincies en de gemeenten afgesproken de jaarlijkse kosten voor nazorg te verminderen. Ook door de onzekerheid over de beschikbaarheid van de rijksmiddelen voor de bodemsaneringskosten na 2022 is het wenselijk de nazorg te verminderen.
Van de oorspronkelijke nazorgportefeuille zijn inmiddels de locaties EMF/Victoria, Troelstraweg 197, Markettenweg, Lijnbaan/Riedijkshaven, Bleijenhoek en Laan der VN beëindigd dan wel omgezet in passieve (registratie) nazorg. In 2021 is de locatie Hoogt 13-14 (ZH0500016) toegevoegd aan dit rijtje.

Nazorglocaties met Wbb-code	Planning uitvoering 2022	Geplande uitgaven 2022
Merwedepolder (ZH050500001)	Continuering nazorg	€ 65.000
Crayestein-Oost (vm. Stortplaats)	Continuering nazorg	€ 20.000

(ZH050500009)		
Transberg (ZH050500011)	Continuering nazorg	€ 30.000
Polder Stededijk (ZH050500007)	Continuering nazorg	€ 35.000
Gips houtbereiding/ Kop v.d. Nijverheidstraat (ZH050500025)	Continuering nazorg	€ 60.000
Papendrechtsestraat/ Merwedestraat (creosootverontreiniging) (ZH050500282)	Continuering nazorg / monitoring	€ 10.000
Nazorg algemeen	Coördinatie	€ 65.000
Onderzoek afbouw nazorg Bleijenhoek (opdracht uit 2021)		€ 80.000
Kosten vanuit opdrachten uit 2021		€ 65.000
 TOTAAL		€ 430.000,-

5. Beleid en uitvoering wettelijke bodemtaken

Wettelijke bodemtaken
De Omgevingsdienst voert in opdracht van de gemeente de wettelijke bodemtaken uit. Dat betreft onder meer de taken van de Wet bodembescherming, zoals het toetsen van onderzoeken en saneringsplannen, het toetsen van meldingen van grondverzet en het houden van toezicht op deze activiteiten. Daarnaast werkzaamheden ter ondersteuning, zoals het bijhouden van het bodeminformatiesysteem, beleidsondersteuning voor de gemeente en het beantwoorden van bodemvragen. De taken zijn onderdeel van het Jaarprogramma Dordrecht van de Omgevingsdienst. Vanuit het budget van het Bodemsaneringsprogramma wordt jaarlijks € 150.000 bijgedragen aan de kosten voor de uitvoering van deze bodemtaken.

Beleidsontwikkeling
De Omgevingsdienst stelt namens de gemeente lokaal en regionaal beleid op. Een voorbeeld hiervan is de actualisatie van de huidige bodemkwaliteitskaart en de regionale Bodembeheersnota. Deze dateren uit 2010 en moeten worden herzien.

Daarnaast geven de komst van de Omgevingswet (aanvullingsbesluit bodem en bruidsschat), de ontwikkelingen in grenswaarden voor PFAS, de advieswaarden voor lood, de Wet Basis Registratie Ondergrond en RUN-Bodem (risico gestuurd Regionaal Uitvoerings Niveau voor VTH-taken) ook aanleiding om het lokale beleid te vernieuwen.

In de eerste helft van 2022 is een voorstel voor nieuwe bodemregels uitgewerkt in een puntenlijst. Het is een voorstel voor een gezamenlijk bodembeleid voor de regio Zuid-Holland Zuid. De gemeente werkt in 2022/2023 in samenwerking met de Omgevingsdienst het voorstel uit. De uitwerking is zodanig dat dit door de gemeenten kan worden vastgesteld en in de omgevingsplannen kan worden opgenomen.

De financiering van deze ontwikkelingen wordt deels betaald vanuit het jaarprogramma, deels vanuit SPUK-gelden maar ook via regiobrede programma's. Dordrecht participeert in deze programma's waarbij de financiering plaatsvindt vanuit alle gemeenten en in sommige gevallen ook provincie Zuid-Holland.

Tot slot heeft op 21 april 2022 het Bodem Breed symposium plaatsgevonden in Kinepolis, met ruim 400 bezoekers uit het hele land een zeer geslaagde bodemdag. Vanuit het bodemsaneringsprogramma is financieel aan deze dag bijgedragen.

Overige bodemtaken	Planning uitvoering 2022	Geplande uitgaven 2022
Wettelijke bodemtaken	diverse werkzaamheden	€ 150.000
Nieuwe verontreinigingen w.o. PFAS en ontwikkeling beleidsvernieuwing Omgevingswet	Beleidsontwikkeling	€ 50.000
Bodemsymposium		€ 20.000

6. Specifieke uitkering PFAS

In 2021 heeft Dordrecht, mede namens Sliedrecht, Papendrecht en Molenlanden bij het ministerie van IenW een aanvraag gedaan voor een Speciale Uitkering (SPUK) voor buitensporige verontreinigingen met PFAS. In deze aanvraag zijn kosten opgenomen die de gemeenten hebben of verwachten voor onderzoeken, de dagvaarding richting de bedrijven Chemours, DuPont en Corteva, kennisuitwisseling en eventuele benodigde saneringen. Voor 58 % van het aangevraagde bedrag is subsidie verleend, te weten € 3.559.662. Voor dit bedrag voeren wij onderzoeken uit, zoals het moestuinonderzoek en saneringen, zoals de meerkosten aan de PFAS verontreiniging bij de spartelvijver. Daarnaast worden de kosten van de dagvaarding aan de bedrijven uit deze subsidie betaald en kunnen wij (onderzoeks)instellingen een bijdrage geven voor het vergaren en delen van kennis over PFAS.

De SPUK-projecten hebben hun eigen financiering die buiten het kader van dit bodemsaneringsprogramma valt. We zullen in het jaarverslag 2022 wel rapporteren over de uitgevoerde werkzaamheden en de uitgaven in deze projecten.

7. Specifieke uitkering Lood

In het kader van het project Groen-Blauw wordt onder andere de mogelijkheid geboden om speelterreinen van scholen te vergroenen. Hiervoor stelt de gemeente een bedrag beschikbaar voor de herinrichting.
Vanuit de Rijksoverheid is subsidie (SPUK) beschikbaar gesteld voor onderzoek naar lood. Dit combineren we met het onderzoek voor de herontwikkeling van het schoolplein.

OZHZ werkt hierin samen met de gemeente, de school en het vastgoedbedrijf dat de schoolpleinen in beheer heeft. OZHZ kijkt of de kwaliteit van de bodem bekend is en representatief. Zo niet dan wordt er bodemonderzoek uitgevoerd. Enerzijds wordt getoetst aan het handelingsperspectief Diffuus Lood en anderzijds getoetst aan de Wet Bodembescherming zodat de school de werkzaamheden kan laten uitvoeren.

Als het rapport binnen is, dan volgt overleg om de resultaten te bespreken en te adviseren ten aanzien van de uit te voeren werkzaamheden.
Indien nodig worden de resultaten eerst met de collega's van het Bevoegd Gezag voor besproken voordat met de school wordt gesproken.

De SPUK-projecten hebben hun eigen financiering die buiten het kader van dit bodemsaneringsprogramma valt. We zullen in het jaarverslag 2022 wel rapporteren over de uitgevoerde werkzaamheden en de uitgaven in deze projecten.

8. Financiering

Overzicht kosten

	Geplande uitgaven 2022
Overheidssaneringen	€ 77.000
Aanpak werkvoorraad	€ 65.000
Uitvoering nazorg	€ 430.000
Beleid en uitvoering wettelijke taken	€ 220.000
Totaal bodemsaneringsprogramma 2022	**€ 792.000**

Overzicht dekking

Dekkingsmiddelen bodemsanering 2022	
Restant Decentralisatie Uitkering Bodem (bodemsaneringsreserve)	€ 481.000
Decentralisatie Uitkering Bodem 2022	€ 311.000
totaal budget 2022	**€ 792.000**